

Obrazloženje umjetničkog savjetnika o odlukama o donošenju liste prioriteta i raspodjeli sredstava prema Javnom pozivu za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2022. godini, u kategoriji poticanja filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom (treći rok: 12.7.2022.)

Bojan Kanjera, umjetnički savjetnik za filmske koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom.

Na treći rok *Javnog poziva za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva* u 2022. godini prijavljena su 33 projekta. Od ukupnog broja prijavljenih, u razmatranje je ušlo njih 31, dok dva nisu ušla u razmatranje, budući da nisu zadovoljila uvjete *Javnog poziva*.

Promatrano s obzirom na vrstu filma, najviše prijavljenih dolazi iz kategorije dugometražnog igranog filma, ukupno 26 (17 dugometražnih igranih filmova i 9 debitantskih dugometražnih igranih filmova). Od ukupnog broja prijava koje su se razmatrale svega su dva filma prijavljena u fazi postprodukcije.

Najmanje prijavljenih, po jedan, dolazi iz kategorija animiranog filma te kratkometražnog igranog filma.

Vrsta audiovizualnog djela	Broj prijavljenih
Animirani film	1
Debitantski dugometražni igrani film	9
Dugometražni dokumentarni film (od 60 minuta)	3
Dugometražni igrani film	17
Kratkometražni dokumentarni film (do 59 minuta)	2
Kratkometražni igrani film	1
Grand Total	33

Promatrano s aspekta države iz koje dolazi glavni producent, najviše je prijavljenih iz Republike Srbije (10), za kojom slijede Slovenija (6) i Bosna i Hercegovina (4) dok su sve ostale države zastupljene s po jednim predstavnikom. Na ovom su roku prijavljeni filmovi iz 16 država.

Država glavnog producenta	Broj prijavljenih
Belgija	1
Bosna i Hercegovina	4
Češka	1
Cipar	1
Crna Gora	1
Danska	1
Grčka	1
Island	1
Litva	1
Mađarska	1
Maroko	1
Njemačka	1
Sjeverna Makedonija	1
Slovenija	6
Srbija	10
Ukrajina	1
Grand Total	33

Kriteriji za predlaganje projekata za sufinanciranje temelje se na:

1. Cjelovitosti i dorađenosti projekata u kreativnom smislu, s obzirom na scenarij i redateljski koncept;
2. Ocjeni financijske izvedivosti te predstavljenog distribucijskog potencijala projekta, s obzirom na produkcijski paket i producentov plan promocije i distribucije;
3. Aktualnim financijskim mogućnostima Hrvatskog audiovizualnog centra za financiranje projekata.

Filmovi odobreni za sufinanciranje proizvodnje:

1. Dugometražni dokumentarni film *Poslije kraja svijeta* (Bosna i Hercegovina), u produkciji *Udruženja Novi film*, hrvatski producent *Metar 60*, 160.000,00 kn/ 21.235,65 eura;
 2. Dugometražni igrani film *Vidra* (Crna Gora), u produkciji *Artikulacije d.o.o.*, hrvatski producent *Izazov 365 d.o.o.*, 415.000,00 kn/ 55.079,97 eura;
 3. Dugometražni igrani film *Nezahvalna bića* (Češka), u produkciji *Endorfilma s.r.o.*, hrvatski producent *Kinorama d.o.o.*, 600.000,00 kn/ 79.633,69 eura;
 4. Dugometražni igrani film *Mama* (Srbija), u produkciji *Nikola Ležaić PR QČE-a*, hrvatski producent *Nukleus film d.o.o.*, 480.000,00 kn/ 63.706,95 eura;
 5. Dugometražni igrani film *Brod Budućnost* (Srbija), u produkciji *Art & Popcorn d.o.o.*, hrvatski producent *Terminal 3*, 500.000,00 kn/ 66.361,40 eura;
 6. Dugometražni igrani film *Iskupljenje* (Slovenija), u produkciji *Zavoda Monoo*, hrvatski producent *Wolfgang i Dolly d.o.o.*, 450.000,00 kn/59.725,26 eura
- Ukupni iznos sredstava: 2.605.000,00 kuna/ 345.742,92 eura.

Recenzije:

1. Dugometražni dokumentarni film *Poslije kraja svijeta* - BIH

Dugometražni dokumentarni film *Poslije kraja svijeta*, scenarista i redatelja Srđana Šarenca, kombinirajući arhivske snimke, animaciju i intervjuje nas namjerava odvesti u Sarajevo 1993., grad koji se tada nalazio pod opsadom. Međutim, ovo nije priča o ratu ni o ratnim stradanjima, već je to priča, kako Šarenac navodi u redateljskoj eksplikaciji, o jednom gradu pod opsadom i jednoj maloj grupi umjetnika koji su pomogli ljudima održati nadu i dostojanstvo u ratnom Sarajevu 1993. godine. U samom scenariju, koji je kvalitetno i zanatski vješto napisan, je jasno uočljivo koliko je istraživačkog rada u njega uloženo što nas navodi na zaključak da će ovo biti iznimno zanimljiv i poučan dokumentarni film. U novonastalim okolnostima ratnih sukoba u Ukrajini, ovaj je dokumentarni film posebice bitan kako bi nas podsjetio da i u krajnje mučnim okolnostima život ne prestaje te kako bi istaknuo važnost umjetničkog stvaralaštva za duh ljudi koji se nalaze u ratom pogođenim područjima.

Redateljska koncepcija odaje dojam da se radi o pomno promišljenom projektu u kojeg je uloženo dosta istraživačkog rada. Osim toga, Šarenac, rodom iz Sarajeva, ima direktno iskustvo iz ratnog Sarajeva te izvrsno poznaje tematiku, a njegova vizija je prikazati kontrast između ratom pogođenog grada i želje za

nećim većim od pukog preživljavanja, što je realizirano kroz organizaciju tog prvog izdanja festivala. Redateljska koncepcija, a i ostatak kreativne dokumentacije je dosta dobro raspisan i „zapakiran“ te je jasno da je riječ o projektu u kojeg je uloženo puno vremena i energije autora.

2. Dugometražni igrani film *Vidra* – Crna Gora

Scenarij *coming of age* dugometražnog igranog filma *Vidra* (Crna Gora) potpisuje crnogorski pisac Stefan Bošković, koji je do sada bio autor nekoliko scenarija za serije te za dugometražne i kratkometražne filmove. Priča filma prati tinejdžericu Hanu koja je zaljubljena u Marija, člana lokalnog YouTube dua Luka&Mario. Scenarij filma *Vidra* je suvremen, jer problematizira odrastanje mladih ljudi u doba modernih tehnologija.

Redatelj filma je Srđan Vuletić, autor nagrađivanih filmova koji su prikazivani te nagrađivani na mnogim značajnim festivalima (Berlinale – Panorama best short, Rotterdam Film Festival, Toronto Film Festival). Vjerujem da će *Vidra* zasigurno nastaviti sličan festivalski put obzirom da je riječ o iznimno dobro pripremljenom i režijski promišljenom projektu. Iz koncepcije je vidljivo da je Vuletić temeljito pristupio temi. Njegova vizija je jasna – napraviti igrani film koji se bavi suvremenim i mladenačkim temama, ukorijenjen u današnje doba te se odmaknuti od klasičnih balkanskih filmova koji ponajprije tematiziraju rat i ratne traume. Vuletić se ozbiljno pozabavio i vizualnim identitetom filma, kao i razradom likova koji su nadasve autentični.

3. Dugometražni igrani film *Nezahvalna bića* - Češka

Scenarij ove obiteljske drame supotpisuju Olmo Omerzu, koji će ga ujedno i režirati te Nebojša Pop Tasić, svestrani dramaturg, dramatičar, scenarist, glazbenik i izvođač i Kateřina Jandáčková.

U priči, čiji su glavni protagonisti David, nedavno razvedeni otac, njegova kći Klara koja boluje od anoreksije, sin Teo, njihova majka Laura i Denis, mladić u kojeg se Klara zaljubi tijekom ljetovanja, pratimo kompleksnost obiteljskih odnosa, prožetih „dobronamjernim“ lažima.

Scenarij je iznimno zanimljiv i životan te problematizira odrastanje, kao i sve ono na što su spremni roditelji kako bi zaštitili djecu. Također, on je zanatski kvalitetno, vješto i nadasve „pitko“ napisan. Ovdje valja svakako napomenuti da će se sam film snimati i u Hrvatskoj, gdje se odvijaju scene ljetovanja.

Režijska koncepcija je iznimno dobro napisana i upućuje na to da je Omerzu pažljivo promislio o svim segmentima koji će činiti ovaj film, poput odnosa u obitelji, načina na koji djeca uče obrasce ponašanja od roditelja, odnosa prema tijelu i sl.

Važno je spomenuti da će se dio snimanja realizirati u Hrvatskoj te da je planirana potrošnja značajno veća od predložene potpore. Isto tako u proizvodnji će uz jednu od bitnijih uloga, biti uključen veći broj autora i djelatnika.

4. Dugometražni igrani film *Mama* - Srbija

Scenarij za film *Mama* potpisuje Nikola Ležaić, koji će ga i režirati. Nikolin prethodni film *Tilva Roš* osim što je bio kandidat za nagradu Europske filmske akademije osvajao je nagrade i prikazivan je na mnogim značajnim međunarodnim festivalima (Locarno, Les Arcs...).

Sam scenarij je zanimljiv, s jasno razrađenim likovima te nas već na prvu uvlači u svojevrsnu autobiografsku priču o Nikoli Ležaiću, koji je u nemogućnosti da realizira filmski projekt „zaglavio“ u oglašivačkoj industriji, „jer od nečega mora živjeti“. Scenarij jasno ocrtava Nikolinu frustraciju stanjem u kojem se nalazi već godinama i želju da na smislen način unese promjene u vlastiti život, prije nego postane otac, što je u velikoj mjeri svojstveno čitavoj njegovoj generaciji, neovisno o zemlji iz koje pojedinci dolaze. Zbog navedenog se jednostavno identificirati s Nikolinim likom. Autor ovaj (zakašnjeli) „coming of age“ žanr vješto isprepliće s obiteljskom dramom.

Gotovo polovica filma se snima na lokacijama u Hrvatskoj, a u njegovu proizvodnju će biti uključen značajan broj autora i filmskih djelatnika iz Hrvatske.

Redateljska koncepcija koju nudi Nikola Ležaić je jasna i koherentna te daje dodatni impuls scenariju, objašnjavajući kako se on kroz ovo putovanje ujedno opraštao od oca, koji će nekoliko godina nakon, umrijeti od teške bolesti. On u koncepciji nudi jednostavnost, uz naglasak na prirodnost dijaloga, a vjerujem da je upravo to i postigao kroz sami scenarij. Kao što sam i prethodno spomenuo režijski, a i cjelokupni kreativni segment filma smatram dobro pripremljenim, kompaktnim i konzistentnim te što je najbitnije spremnim za realizaciju.

5. Dugometražni igrani film *Brod Budućnost* - Srbija

Autor scenarija za dugometražni igrani film *Brod Budućnost* je Jovan Arsenić, a on će ga ujedno i režirati. Radnja prati Kostu, Baneta, Tankog i Jelenu, koji se preruše u glazbenike i upadnu na dunavski kruzer po imenu „Brod Budućnost“. Svaki od njih ima svoje motive za upad na brod.

Sama ideja za radnju daje naslutiti da će ovo biti jedan iznimno zanimljiv i uzbudljiv projekt, dok scenarij pokazuje da je Arsenić ozbiljno pristupio poslu te je vrlo dobro razradio radnju te raspisao likove i njihove međusobne dijaloge koji su nerijetko izvanredni.

Smatram da je bitno podržati komedije, budući da ih kronično nedostaje, a ovdje je riječ o iznimno ugodnom i duhovitom predlošku. Isto tako bitno je naglasiti da je predloženi udio hrvatskih autora i osoblja značajan.

Inspiraciju za ovaj film Arsenić je pronašao u priči Gorana, prijatelja iz djetinjstva, sitnog kriminalca koji je nekada radio na kruzera. Dodatno, i sam se ukrcao na jedan od tih kruzera kako bi dobio direktno iskustvo boravka ondje. Likovima – „bandi“ i penzionerima koji plove na brodu – Arsenić je odlučio prići s puno topline i humora. Njegova vizija je jasna i dobro potkrijepljena detaljima u redateljskoj koncepciji.

6. Dugometražni igrani film *Iskupljenje* - Slovenija

Autorica ovog scenarija za dramu s elementima humora je slovenska redateljica Sonja Prosenc koja je neosporno jedan od zanimljivijih slovenskih autora mlađe generacije. Radnja u *Iskupljenju* se bavi naizgled savršenom obitelji koju okolnosti primoraju na suočavanje s disfunkcionalnim odnosima unutar sebe. Prosenc je vješto i uvjerljivo ispričala ovu priču o suočavanju s disfunkcionalnosti obitelji i promjenama na „bolje“. Tema kojom se bavi je svakako suvremena i s njom se lako poistovjetiti te vjerujem da može podjednako dobro funkcionirati festivalski i u „široj“ kino i/ili TV distribuciji.

Autoričina vizija i motivacija su jasno iznesene u redateljskoj koncepciji. Ona je ovdje odlučila uzeti nešto drugačiji pristup nego što je to slučaj s njezinim prethodnim radovima koji su bili izrazito nelinearne strukture obogaćene ispreplitanjem realnosti i imaginarnog/unutarnjeg svijeta pa će radnja *Iskupljenja* biti smještena u konvencionalnije jedinstvo prostora i vremena. Opću atmosferu filma i promjene u radnji planira postići promjenama u kameri te glazbom, dok će razlike u društvenim slojevima prikazati kostimima.

Cjelokupni projekt počiva na čvrstim (ko) produkcijskim temeljima te producent iznimno uspješno ide prema zatvaranju zavidnog financijskog plana dok je zatraženi iznos od HAVC-a skroman, ali uključuje važne autorske funkcije za hrvatske autore i filmske profesionalce.